

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 12P/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1722200091
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krchníková
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2022:1722200091.2

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v Pezinku, v konaní pred sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krchníkovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa maloletú Y. N., Q. XX.XX.XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti G. W., Q. XX.XX.XXXX, G. H. W., Q. XX.XX.XXXX, K. U. R. XX, T. v konaní zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v R., J. X, R., dieťa rodičov: G. Q., Q. XX.XX.XXXX, U. Q. XX, a A. N., Q. XX.XX.XXXX, U. R.. K.. F. XX, T. J., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. na uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd ukladá maloletej Y. N., Q. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie, podľa ktorého sa maloletá dočasne odníma z osobnej starostlivosti starých rodičov a nariaďuje jej pobyt v špecializovanom zariadení: Diagnostické centrum, H. H.P. XX, N. do 31.05.2022.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom dourčeným súdu dňa 13.01.2022 žiadal navrhovateľ o uloženie výchovného opatrenia maloletej a nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil maloletej výchovné opatrenie a umiestnil maloletú do starostlivosti Diagnostického centra, H. H. XX, N.. Návrh odôvodnil tým, že maloletí bola rozsudkom Okresného súdu Pezinok. č.k. 12P/341/2010, právoplatného 26.07.2011 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom z dôvodu nestarostlivosti matky o maloletú, ktorá bolo drogovovo závislá a otec maloletej bol vo výkone trestu odňatia slobody. Rodina už v roku 2011 bola zaradená do projektu a úzko spolupracovala s akreditovaným subjektom X.L. n.o. U.. Cieľom sociálno-poradenského procesu bolo pomôcť rodine cez psychologickú podporu a vedenie so zreteľom na napĺňanie potrieb maloletej. Už v roku 2012 počas tejto spolupráce rodina avizuje problémové správanie maloletej, kedy sa čoraz častejšie u nej prejavuje vzdorovité správanie kedy si snaží vydobýjať svoje, kričí, plače, vynucuje si veci, tiež sa vyskytol problém s osvojením si hygienických návykov. Táto spolupráca bola ukončená začiatkom roku 2013 kedy rodina bola stabilizovaná a vedela fungovať bez väčších ťažkostí. Veľkým problémom naďalej bolo, že matka maloletej svoju dcéru navštevovala pod vplyvom omamných látok. V roku 2015 rodina opätovne začala spolupracovať s akreditovaným subjektom X. Q..K.. U.. Cieľom spolupráce bola podpora vo výchovnom prístupe starých rodičov voči maloletej. Hlavné oblasti problémov, ktoré rodina popisovala boli výchovné problémy maloletej - vzdor - vedela kričať aj hodinu. kým nedostala čo chce, stará matka uvádzala, že zodpovedný bol starý otec, ktorý vždy maloletej ustúpil. Starý otec bol aj v tomto období veľmi benevolentný vo výchove. Táto spolupráca bola ukončená v mesiaci december 2015. V záverečnej správe sa uvádza, že aj keď rodina má snahu riešiť ťažkosti vo výchove maloletej, tak ako rezervu vníma akreditovaný subjekt nesúlad starých rodičov vo výchovnom prístupe a zľahčovanie ťažkostí starým otcom. V roku 2018 s rodinou začalo pracovať občianske združenie W. - sanácia v náhradnom rodinnom prostredí. Táto spolupráca trvala do začiatku roka 2019 kedy po prehodnotení starých rodičov a odborných pracovníkov z občianskeho združenia W. bola sanácia ukončená nakoľko splnila svoj účel. V máji v roku 2020 počas šetrenia v domácnosti stará matka spomenula, že maloletá je veľmi drzá, tvrdohlavá, robí

si čo chce, nerešpektuje ju, už nevie čo s ňou. Starej matke navrhli spoluprácu s Centrom pre deti a rodiny v R. s čím súhlasila. Vypracovali odporúčanie na vykonávanie opatrení poskytovania alebo zabezpečenia poskytnutia sociálneho poradenstva a vykonávania alebo zabezpečenia vykonávania opatrení na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov. Stará matka je unavená zo situácie doma, podľa jej slov, jej manžel nerešpektuje takmer žiadne pravidlá, ktoré si doma dohodnú. alebo ktoré ona od vnučky vyžaduje. Je už rezignovaná, apatická. veľmi schudla, v noci má problém so spánkom. Sama sa vyjadřila, že „bojuje“ nielen s vnučkou, ale i s manželom. Starému otcovi v spoločných interakciách niekoľkokrát dôrazne vysvetlili potrebu dodržiavania pravidiel, režimu vnučky, chodu domácnosti, o čo sa stará matka neúspešne snaží. Stará matka má pocit, že všetko, čo ona povie, je aj tak zbytočné. Má tiež pocit, že maloletá neúmerne využíva telefón, preto sa snaží obmedziť jej prístup k telefónu, ale maloletá si vezme telefón starého otca, prípadne jej ho on sám požičia. V istom období stará matka vnímala pozitívnu zmenu v správaní maloletej, ktorá keď bola týždeň chorá, nemala prístup k telefónu. Aj zo školy začali chodiť upozornenia na EduPage a poznámky, že sa maloletá na hodine nesústreďuje, že nepracuje a nereaguje na výzvy učiteľky. Študijné výsledky má však dobré. Stará matka obviňuje zo zmeny správania maloletej práve manžela, ktorý začal vnučke dávať peniaze na kone, poskytol jej telefón a neobmedzený internet, maloletá je opäť k starej matke drzá, nereaguje, je nevrlá, neúčastná na chode domácnosti, nevníma starú matku a ani okolie. Z intenzívnej práce s rodinou sme dospeli k záveru, že stará matka maloletej je veľmi unavená z konfliktov v rodine. Hovorí, že musí bojovať nielen s vnučkou a s manželom, ale aj s matkou maloletej, ktorá sa občas ozve a ku ktorej maloleť občas ide na víkend. Maloletá sa javí ako uzavretá dievča so sklonom k melanchólii, je u nej možná závislosť na telefóne, sociálnych sieťach a počítačových hrách. Často vraj býva uzavretá vo svojej izbe, nerešpektuje pravidlá, ktoré sa stará matka snaží nastoliť, nechce sa zúčastňovať na chode domácnosti. Občas sa jej nechce ísť do školy. Stará matka ju vtedy vždy ospravedlní z dôvodu bolesti brucha alebo bolesti hlavy. V poslednom období však stará matka eviduje zhoršenie v správaní maloletej, ktorá na stretnutiach s maloletou v ambulancii Centra pre deti a rodiny správala rezervovane, prípadne bola v odpore. Nekomunikovala, alebo vydávala iba jednoslabičné slová. Stará matka sa otvorene pošťožovala na jej zhoršené správanie. Maloletá odmietla vstať z postele, obliecť sa a ísť do školy. Vznikol incident, pri ktorom maloletá starú matku údajne udrela a bola voči nej fyzicky agresívna. Maloletú nič nezaujíma, predstava, že bude úplne bez mobilu. Je pre ňu neprípustná, hoci na začiatku spolupráce sa zaujíkala o zvieratá, mala všeobecný prehľad o mnohých témach, vnímanie teraz u nej výrazný pokles záujmu o čokoľvek. Javí sa, že maloletá výrazne schudla, hoci vždy bola drobnej a útlej postavy. Od raného veku má problém s prijímaním potravy, a preto s ohľadom na výrazný pokles váhy, zhoršené prejavy správania a prípadnú rozvíjajúcu sa závislosť na telefóne a iných zariadeniach by bolo vhodné kompletne maloleť diagnostikovať a následne podľa odporúčania odborníkov začať potrebnú terapiu. Na základe dlhodobej spolupráce s rodinou a opakovaných stretnutí so starými rodičmi a akreditovanými subjektami boli starí rodičia oboznámení o tom, že ak sa situácia s maloletou nezlepší, bude potrebné vykonávať opatrenia a to diagnostika maloletej v diagnostickom centre, nakoľko ambulantná a terénna forma spolupráce nespĺnila svoj účel.

2. Okresný súd Pezinok uznesením pod sp.zn. 12P/6/2022-9 zo dňa 20.01.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleť umiestnil do Diagnostického centra, H.Q. H. XX, N. a nariadil starým rodičom maloleť odovzdať Diagnostického centra v N.. Maloletá bola do zariadenia prijatá dňa 10.02.2022.

3. Starí rodičia, ktorým je maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, s návrhom na uloženie výchovného opatrenia súhlasili. Rodičia maloletej sa k návrhu nevyjadrili, súdne zásielky neprebrali, na pojednávaní sa nezúčastnili, svoju neúčasť žiadnym spôsobom neospravedlnili. Súd vec v zmysle § 31 Civilného mimosporového poriadku prejednal v neprítomnosti rodičov maloleťo.

4. Na zistenie skutkového stavu veci súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s rodným listom maloletej, spisom tunajšieho súdu sp.zn. 12P/341/2010, správou procesného opatrovníka, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi. Súd ďalej vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a zistil tento skutkový stav:

5. Maloletá sa narodila z mimomanželského vzťahu rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 28P/180/2009-30 zo dňa 12.05.2010 súd zveril maloleť do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 100,- eur mesačne od 01.05.2010.

6. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok, č.k. 12P/341/2010-47 zo dňa 17.03.2011 bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne sumou v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona - účinného Zákona o životnom minime počnúc dňom 06.09.2010. Dôvodom pre zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti bolo, že rodičia v nedokázali zabezpečiť starostlivosť o maloletú, obaja boli závislí na omamných látkach, otec bol vo výkone trestu odňatia slobody.

7. Starí rodičia na pojednávaní uviedli, že asi pred rokom začali problémy v správaní maloletej, nezvládali jej výchovu, preto sa podrobili rodinnej terapii. Maloletá ich začala ignorovať, nerešpektovala ich pokyny čo sa odzrkadľovalo v jej správaní, odmietala jesť, čo navarili, veľa času trávila na počítači a mobile, nezapájala sa do rodinného života. Rodinná terapia nebola úspešná. Správanie maloletej sa v zariadení veľmi zlepšilo.

8. Procesný opatrovník v správe zo dňa 29.03.2022 uviedol, že maloletá sa adaptovala na podmienky diagnostického centra postupne a obtiažne. Odmietala dôvody umiestnenia, čiastočne obviňovala rodinu a svoje priestupky priznávala len čiastočne. Bola nekonfliktná a deti ju prijímali. Postupne si začala uvedomovať svoje chyby. Má záujem o zmenu vlastného postoja, na čo najviac diagnostické centrum zameriava odborné pôsobenie. S členmi rodiny je v pravidelnom telefonickom a písomnom kontakte. Stará matka pravidelne kontaktuje odborný personál a zaujíma sa o správanie a pokroky maloletej. Pobyt v diagnostickom centre je pre maloletú efektívny, nakoľko je vidieť pozitívnu zmenu v jej postojoch voči starým rodičom, predovšetkým voči starej matke. Taktiež sa rozvinula jej sebakritika, ako aj schopnosť náhľadu na svoje správanie. Má ochotu a snahu na sebe pracovať. Maloletá je usmerniteľná bežnými výchovnými postupmi.

9. Procesný opatrovník navrhol, aby maloletá pokračovala v pobyte v Diagnostickom centre N. po dobu uplynutia 3 mesiacoch od jej nástupu do diagnostického centra.

1. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

2. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

3. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

4. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

5. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

6. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

7. Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že maloletá má problémy v správaní, ktoré sa nepodarilo v rodine zvládnuť, napriek práci odborníkov. Správanie maloletej v domácom prostredí bolo pre ňu ohrozujúce a je v záujme maloletej, aby pokračovala v diagnostickom procese, ktorý ešte nebol ukončený. Pobyt v diagnostickom centre je pre maloletú efektívny, nakoľko je viditeľná zmena v jej postojoch voči starým rodičom, maloletá má náhľad na svoje správanie a má ochotu a snahu na sebe pracovať. Preto súd návrhu na uloženie výchovného opatrenia vyhovel.

10. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok. (§ 59 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. (§127 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§127 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).